

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стилістика і культура польської мови

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Освітня програма: *Польська мова і література та англійська мова*

Спеціалізація (за наявності): *035.033 Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша - польська*

Спеціальність *035 Філологія*

Галузь знань: *03 Гуманітарні науки*

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08.2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	<u>Стилістика і культура польської мови</u>
Викладач (і)	Бусіло Саманта Елжбета
Контактний телефон викладача	+38034 259 60 63
Е-mail викладача	samanta.busilo@pnu.edu.ua

Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС: 3 , год. 12+24+54
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://classroom.google.com/c/NjIwOTM5NDY1OTg0?cjc=ubnw7ux
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Przedmiotem nauczania są podstawowe zagadnienia z zakresu stylistyki oraz kultury języka polskiego. Treści obejmują zagadnienia praktycznej stylistyki, w tym pojęcia stylu i norm stylistycznych, odmian językowych i stylistycznych polszczyzny, kanonów stylu komunikacyjnego, funkcji środków stylistycznych, kompozycji pism użytkowych i szkolnych form wypowiedzi, a także normy potocznej i wzorcowej w języku polskim oraz etyki i estetyki językowej.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Celem nauczania przedmiotu jest zwrócenie uwagi na funkcjonalne i stylistyczne różnicowanie współczesnej polszczyzny, podnoszenie kompetencji językowej słuchaczy w zakresie poprawności stylistycznej, zorientowanie w zagadnieniach praktycznej stylistyki, m.in. stylistycznych odmianach języka polskiego, użytkowych gatunkach wypowiedzi i środkach stylistycznych. W toku kursu studenci poznają również podstawowe wymogi dotyczące form wypowiedzi stosowanych w szkole oraz w dyskursie naukowym w odmianie akademickiej, kanonów stylu komunikacyjnego, funkcji środków stylistycznych, kompozycji pism użytkowych i szkolnych form wypowiedzi, a także błędów stylistycznych w języku polskim oraz etyki i estetyki językowej.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою (польською та англійською мовами).

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності :

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди польської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією (лінгвістичною і основними літературознавчими термінами) для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення, перекладу та редагування текстів різних жанрів і стилів польською мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації як усної, так і писемної ділової комунікації.

ФК 13. Здатність перекладати, редагувати, реферувати та анотувати польською мовою тексти різних жанрів.

Програмні результати навчання :

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та польською і англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації, зокрема у перекладі. Згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (після складання іспиту) рецептивні та продуктивні навички мовлення з польської та англійської мови будуть на рівні B2.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди польської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми польської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів польською мовою.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати польську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному,

нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції польської філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

ПРН 21. Володіти польською мовою на рівні B2 відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти (CEFR).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	-/24/-
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	035 Філологія	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Stylistyka jako dyscyplina naukowa. Pojęcie stylu.	1		4
Тема 2. Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny. Odmiana mówiona i pisana.	1	2	4

Тема 3. Odmiiany środowiskowe języka polskiego – język młodzieżowy.	1	2	4
Тема 4. Styl potoczny. Językowy obraz świata.	1	2	2
Тема 5. Style funkcjonalne współczesnej polszczyzny. Język potoczny.	1	2	4
Тема 6. Styl urzędowy.	2	4	6
Тема 7. Styl naukowy. Język polski w odmianie akademickiej.	1	4	6
Тема 8. Styl publicystyczno-dziennikarski.	1	2	4
Тема 9. Styl retoryczny.	1	2	5
Тема 10. Kultura języka polskiego. Podstawowe pojęcia.	1	2	5
Тема 11. Wybrane zagadnienia z kultury języka polskiego.	1	2	5
ЗАГ.:	12	24	54

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 20 балів – практичні заняття, 20 балів – лабораторні заняття, 10 балів – самостійна робота; 50 балів – екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vi-d-24.07.2015r..pdf
Вимоги до письмових робіт	Zgodnie z opisem w Google Classroom.
Семінарські заняття	Zgodnie z opisem w Google Classroom.
Умови допуску до підсумкового контролю	Należy uzyskać minimum 25 punktów za aktywności przewidziane w ramach zajęć praktycznych oraz pracy samodzielnej.

Підсумковий контроль	Egzamin pisemny. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech pytań otwartych. Dwa z nich mają charakter teoretyczny, jedno praktyczny.
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

<p>1. Письмові роботи виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі.</p> <p>2. Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. Відвідування занять. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до “Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора No 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 309 від 19.05.2023 р.).</p> <p>Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора No417 від 03.07.2023 р. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>
--

8. Рекомендована література

<ol style="list-style-type: none"> 1. H. Kurkowska, S.Skorupka, Stylistyka polska. Zarys., PWN, 2015 2. Red. S. Dubisz, Nauka o języku dla polonistów, Książka i Wiedza, 1999 3. E. Wierzbicka, A. Wolański, D. Zdunkiewicz, Podstawy stylistyki i retoryki PWN, 2008 4. M. Bańko, Polszczyzna na co dzień, PWN 2006 5. D. Zdunkiewicz-Jedynak, Wykłady ze stylistyki, PWN 2017 6. M. Zaśko-Zielińska, Sztuka pisania, PWN 2008 7. J. Bratmiński, Współczesny język polski, (hasła: ustna odmiana języka, język ustny a pisany, styl potoczny, styl urzędowy, styl artystyczny, styl naukowy, nowomowa, styl

- naukowy, terytorialne odmiany polszczyzny, środowiskowe i zawodowe odmiany języka, gatunkowe wzorce wypowiedzi, akty mowy), Lublin 2001
8. S. Gajda, Przewodnik po stylistyce polskiej, Opole 2005
  9. J. Bartmiński, Styl potoczny jako centrum systemu stylowego języka, „Poradnik językowy” 1999, z.1-2, s.10-23
  10. A. Wilkoń, Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny, Katowice 2000
  11. K. Haxel, Życiorys inaczej, „Polonistyka”, 1994, nr 8
  12. A. Markowski, Polszczyzna końca XX wieku, Warszawa, 1992
  13. F. Nieckula, Język ustny a język pisany [w:] Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski., t.II, red. J. Bartmińskiego Wrocław, 1993
  14. J. Paduczewa, O strukturze akapitu [w:] O spójności tekstu, red. R. Mayenowa Wrocław, 1971
  15. P. Wróblewski, Odmiany stylowe współczesnej polszczyzny, „Prace filologiczne” 1988
  16. J. Puzynina, J. Puzynina, Słowo-wartość-kultura, Lublin 1997
  17. S. Gajda, Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język polski, 2001
  18. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów. Warszawa 2003
  19. A. Ruszer, Oswoić tekst, UNIVERSITAS, 2016
  20. E. Lipińska, Pisać jak z nut, UNIVERSITAS, 2018
  21. H. Jadacka, Kultura języka polskiego, PWN, 2020

Викладач Саманта Бусіло